

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1., oglasi denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2. — Oglasi, naročena in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-87.

Popolnoma zgrešeno stališče

Politični položaj v našem slovanskem taboru stoji, kakor je bilo dokazano v četrtkovem članku, v znamenju dveh "Edinosti". Že samo ime "Edinost" pa nam pravi, da je po zdravi človeški pameti mogoča samo ena edina "Edinost". Čim sta dve, je to znak, da so razmere nejasne, nelogične in nezdružljive. In nezdružljive morajo biti tudi posledice takega položaja.

Da je temu tako, nam kaže dejstvo, da zavzemajo nekateri posamezniki in celo tudi nekatere organizacije povsem negativno in torej popolnoma zgrešeno stališče. Posamezniki pravijo: Razkol, ki je nastal med Slovani v Italiji, obojamo. Smo proti vsakemu prepiru in proti vsakemu strankarstvu. V znak protesta proti enim in drugim se ne bomo mešali več v politiko, stali bomo ob strani, pa kdor hoče, naj se le prepira. Nekateri umujejo na ta način v dobri veri, ker jih razkol boli, ker so prepričani pristihi edinstva našega ljudstva, ker vidijo samo v enotni narodni fronti jamstvo za naš narodni obstoj. Dobri del pa je med temi "abstinenti" položaj, ki se postavlja na dobrodošla pretveza, da se pod tem izgovorom odtegnemo vsakemu delu za svoje ljudstvo. To so "abstinenti" iz udobnosti in njim naj bo povedano v resno razmišljanje, da je v sedanjih težkih časih potrebna ljudstvu vsaka, tudi najskromnejša sila. Zanje je to vprašanje potemtakem predvsem zadeva njihove vesti, zadeva, ki je pač ne morejo rešiti v tem smislu, da bi se s takim izgovorom oddaljili od ljudstva, iz katerega so izšli.

Današnja izvajanja bodo torej posvečena predvsem onim posameznikom prve vrste, ki zavzemajo tako stališče iz neke narodne žalosti nad razkolom, in pa nekaterim krajevnim političnim organizacijam, ki se postavljajo na slično stališče. Znan nam je namreč slučaj, da je neki krajevni odbor političnega društva "Edinost" — iz katerega kraja, je postranska stvar — pisal te dni toliko političnemu društvu v Trstu kolikor političnemu društvu v Gorici (obema "centralnim" organizacijama, kakor se netočno glasi v tozadnjih listih), da ne pristopi ne k enemu ne drugemu, dokler se obe društvi zopet ne združita. To stališče načelno popolnoma odobravamo. Kakor je dokazal naš sodružnik v četrtkovi številki našega lista, je bilo politično društvo "Edinost" v Trstu vedno proti cepitvi naše politične organizacije. Logično je torej, da je tudi sedaj za zopetno vzpostavitev enotnosti in edinstva. Drugače bi se izneverilo bistvu svojega programa. Toda veliko vprašanje je v tem, kako stoji ta stvar v praksi, vprašanje, kako naj se izvrši.

Tega vprašanja oni, ki se postavljajo na gori opisano stališče, očitno niso pretresli ali ga vsaj niso poglobili. Znaša stvar je, da zadostuje za ločitev volja enega samega, medtem ko je potrebna za združitev volja obeh. Kakor rečeno, se je cepitev naše politične organizacije izvršila proti volji političnega društva "Edinost" v Trstu in edino po volji činitelj, ki odličujejo sedaj v političnem društvu "Edinost" v Gorici. Za zopetno združitev bi bila torej predvsem potrebna volja teh poslednjih. Toda če pomislimo, da so se ravno ti činitelji borili z vsemi svojimi silami skoraj poltisoč let, da se odcepijo in ustanovijo samostojno politično društvo v Gorici, ali si je sploh mogoče misliti, da so sedaj voljni se zopet združiti z onim društvom, od katerega so se ločili po tolikih naporih? Naj abstinenti poskusijo tu svojo serbo. Izkušnja, ki jo napravijo, jim ne bo škodovala.

Ako preidemo k vprašanju praktične izvršitve, se moramo predvsem vprašati, kako bi to izgledalo, n. pr. na Goriskem. Tu imamo, kakor znano, samostojno politično društvo "Edinost", ki se je ustanovilo po odcepitvi, in pokrajinski odbor političnega društva "Edinost" v Trstu. Združitev je mogoča na dva načina: pokrajinski odbor našega političnega društva se stopi z gorisko "Edinostjo". Tako stopitev pa bi ne pomenila nikake združitve, ker bi tudi potem obstojali dve politični društvi, eno v Trstu, drugo v Gorici. K združitvi in polni enotnosti bi dovedla le stopitev v nasprotni smeri, t. j. tako da bi se samostojno politično društvo "Edinost" v Gorici razpustilo in se potem stopilo s pokrajinskim odborom tržaškega političnega društva, da bi skupno tvorili pokrajinski odbor tržaške "Edinosti" za Gorisko. Zato pa je potrebna volja tistih, ki so se odcepili, da se zopet združijo s svojo prejšnjo matico. Brez take volje je zastoj vsako jadikovanje in jokane in nobeno stališče ne more ničesar pomagati.

Tako stoji vprašanje. Proti temu se seveda oporeka, da imajo razne pokrajine svoje posebne interese in da naj le obstajajo posebne samostojne politične organizacije. Tržaška "Edinost" priznava te posebne interese ne samo za pokrajine, temveč tudi za posamezne občine in zato izvaja svojo organizacijo tako, da se lahko ustanovijo krajevni odbori ne samo v vsaki pokrajini, temveč tudi v vsaki občini. Kar pa se tiče samostojnih političnih organizacij, ki bi se ustanovile po odcepitvi od tržaške matice, nas uči izkušnja povojnih let nazorno in jasno, da se take organizacije ne obnesejo, temveč da se spremenijo

najpo v strankarske organizacije. Združitev samostojnih političnih organizacij ni torej nič drugega, nego združitev političnih strank. To pa je zopet v nasprotju z namenom, ki jih imajo oni posamezniki in one organizacije, ki se postavljajo na stališče, da se nečije pridružitve ne eni ne drugi politični organizaciji. Poleg tega je jasno, da bi živel strankarski duh naprej tudi po združitvi, ki bi jo sestavljale posamezne stranke, ker bi te poslednje imele vedno vsaka na svojo stran. To nas nazorno uči vsa zgodovina političnih strank in njih koalicijske.

To so vprašanja, ki se vsiljujejo vsem tistim, ki se postavljajo na goroznačeno stališče. Posledice stališča "ne z enim ne z drugimi" morejo biti samo sledeče: taki posamezniki in take organizacije se politično udejstvujejo. V tem slučaju morajo voditi svojo posebno in samostojno politiko. V istem hipu pa postanejo nedosledni samim sebi, ker povzročajo s tem novo cepitev, medtem ko izjavljajo, da hočejo prisiliti druge k edinstvu in združitvi. Druga možnost je, da ostanejo popolnoma ob strani in gledajo križem rok. S tem se odtegnemo vsakemu delu, kakor smo že zgoraj omenili, in postanejo negativni element v našem političnem življenju. V enem in drugem slučaju so posledice zelo kvarne in v enem in drugem slučaju je nastop takih "abstinentov" zelo čuden. Ali bi ne bilo n. pr. čudno in naravnost smešno zadržanje kake skupine Hrvatov ali Srbov, ki bi se postavili na stališče, da nečije biti ne eno ne drugo, dokler se Srbi in Hrvati ne sporazumejo, ali skupine katoličanov, ki bi izjavljali, da nečije biti ne katoličani ne pravoslavci, dokler se obe cerkvi zopet ne združita?

Zaključujemo: Popolnoma zgrešeno stališče! Naravnost nedopustno in vsega obsojanja vredno pa je to stališče za vse one, ki so proti strankarskim prepričanjem in za enotno fronto našega ljudstva. Za te ne sme biti niti en sam hip obotavljanja in omahovanja: njihovo mesto je v političnem društvu "Edinost" v Trstu, v katero jih kliče poleg prepričanja tudi njihova neodvnljiva narodna dolžnost.

Razdor med bojovníki in fašisti

Položaj izredno kritičen - Krizo naj reši kralj?

RIM, 8. Razdor med fašisti in bojovníki, ki se je pričel že po zborovanju bojovníkov v Assisi, ki so bojovníki izrekli nezaupnico Mussolinijevi vladi, se od dneva do dneva vnaša. Napadi fašistov na bojovníke, ob priliki proslave zmage je pokazal, da je ta razdor nepremostljiv. Nepolitična organizacija bojovníkov, Udrúženje bojovníkov, in fašistovska stranka ne bosta mogla več dolgo obstojati v dosednji obliki. Ako bo šel dosednji proces logično svojo pot, morajo izstopiti iz Udrúženja bojovníkov vsi fašisti ali se pa odreči fašizmu. Drugega izhoda ni.

To je dokazal izstop iz fašistovske stranke idealnega fašista, bojovníka on. Ponzio di San Sebastiano. V pismu na on. Mussolinija pravi, da se s solzami v očeh poslavja za vedno iz fašistovske stranke, ker je vedno upal, da bo mogel s pomočjo te stranke povzdigniti državo in narod. Njegovi ideali so se razbili ob intrigah njegovih nasprotnikov v fašizmu in danes ne more več biti v stranki z ljudmi, ki so mu izrekli: izdajalec, strahopetec, podkupljavec itd.

Na drugi strani je vodstvo fašistovske stranke, ki je naročila fašistovski zvezi v Massa Carrara, naj izključi iz stranke on. Violo, predsednika Udrúženja bojovníkov, pokazalo, da ni mesta v fašistovski stranki za ljudi, ki so prej bojovníki kakor fašisti.

On. Viola je bil izgnan iz fašistovske stranke, ker je po spopadih na praznik zmage podal listom ogorčene izjave proti fašizmu.

Odstop poslanca Ponzio in izključitev poslanca Viola iz fašistovske stranke ne bosta ostala brez vpliva na ostale člane bojovníkov, ki bodo bržkone polagoma cepali iz fašistovske stranke.

On. Delcroix, predsednik Udrúženja vojnih pohablencev, se ni še izjavil o vsej zadevi. "Agenzia Nazionale" poroča, da bo fašistovski časopisje pričelo boji tudi proti njemu. On. Delcroix pripada parlamentarni večini, ki je bila izvoljena na državni listi; toda zadnjih sedmega parlamentarnega kluba se ni udeležil.

Položaj je še vedno izredno napet. Splošno prevladuje mnenje, da ne bo prišlo do popolnega prekinjenja odnosov med Udrúženjem bojovníkov in fašistovsko stranko, ampak od kakih ostrih dnevnih redov na račun posameznih organizacij.

Splošno pozornost je vzbudila vest, da se 11. t. m. povrne v Rim on. Giolitti; sicer pride v Rim bržkone radi zasedanja zbornice.

Nekateri rimski listi menijo, da bi lahko kralj napravil konec sedanjemu mučnemu položaju. Radikalna rešitev spora med fašisti in bojovníki je danes nemogoča.

Kongres Zveze italijanskih pokrajin

RIM, 8. Danes se je otvoril v dvorani rimskega pokrajinskega sveta kongres Zveze italijanskih pokrajin; na kongresu so zastopani zastopniki vseh pokrajinskih uprav. Otvoritveni govor je imel finančni minister on. De Stefani. Poudarjal je potrebo reforme davčnega sistema, ki je že v teku

Prvi ukrepi nove vlade v Jugoslaviji

Imenovanje državnih podtajnikov in velikih županov

Nova prosvetna uprava v Sloveniji

BEOGRAD, 7. Kralj je danes podpisal ukaz, v katerem sta imenovana posl. V. Wilder (dem.) za drž. podtajnika v notranjem ministristvu in dr. Vlado Andrić (rad.) za drž. podtajnika v ministristvu agrarne reforme.

Ukazni komitet ministrov je popoldne pripravil imenovanje 24 velikih županov, ki so bili po večini od prejšnjega režima odstavljani. Ministrski svet je na večerni seji odobril tozadavne ukaze, ki so bili nato predloženi kralju v podpis. Kakor je javljeno, sta imenovana za Ljubljano dr. Vilko Baltić, za Maribor dr. Otmar Pirkmajer. Dosedanji od bivšega režima postavljeni veliki župani so bili že včeraj brzojavnim potom razrešeni svojih dolžnosti.

Minister prosvete je brzojavno razrešil dolžnosti dosedanjega šefa prosvetnega oddelka v Ljubljani prof. Vadjala ter referenta istega oddelka Narta Velikonjo. Ob enem je naročil, da prevzame posle prosvetnega oddelka začasno kot vršilec dolžnosti svetnik Engelbert Gangl.

Za viš. šol. nadzornika je zopet imenovan od bivšega režima odstavljivi viš. šol. nadzornik Engelbert Gangl. Viš. šolski nadzornik Ložar je upokojen.

Pred razpustom zbornice

BEOGRAD, 8. V vladi so se vršila živahna posvetovanja, kako omogočiti parlamentarni sprejem invalidskega zakona. Tozadavne korake so prekinili voditelji bivšega režimskega bloka, ki so danes izdali proglas. Blokaški voditelji odklanjajo vsako parlamentarno delo v prid invalidskemu zakonu, češ naj ostane zakon nedovršen, da bo vlada imela neprijetnosti.

S postopanjem blokašev pa je postavljena vlada neposredno pred vprašanje razpusta parlamenta. Kakor se čuje, se je v današnji ministrijski seji o tem razpravljalo ter bodo definitivni ukrepi sledili v najkrajšem času.

Kakor se čuje, bodo volitve za novo narodno skupščino razpisane za nedeljo 8. februarja 1925.

Kje je Radić?

V Jugoslaviji, Italiji ali v Angliji? BEOGRAD, 8. (Izv.) Tukajšnji listi pri našajo popolnoma napačne vesti o begu Radića. "Politika" poroča iz Zagreba, da Radića ni več v Zagrebu. Druga vest iz Zagreba zopet pravi, da je Radić sicer v Zagrebu, a da so ga njegovi politični prijatelji skrhali. "Vreme" poroča, da je zbežal v avtomobilu preko Sušaka v Italijo in od tod v London. (Potemtakem zna biti vendar kaj na tem, da so danes videli Radića v Trstu v avtomobilu pred kavarno "Fabris"; z njim je bila neka gospa in 15leten fant. Radić da se je z vlakom T. P. (ob 14.20) odpeljal proti Milanu. Prip. ur.) "Pravda", glasilo ožjega bloka poroča, da je Radić šel k svojemu zetu.

Ustanovitev novinarskega kluba v Beogradu

BEOGRAD, 8. (Izv.) Danes se je ustanovil novinarski klub. Ustanovitvi so prisostvovali zastopniki kralja, dalje prosvetni minister Pribećević, državni podtajnik Wilder in diplomatski zbor.

Podpora invalidom

BEOGRAD, 8. (Izv.) Nova vlada si je stavila za eno izmed prvih nalog, da reši invalidsko vprašanje. Ker pa sedaj ni mogoče izvesti invalidskega zakona, bo vlada začasno podelila izdatno podporo invalidom. Finančni minister je izjavil, da bo našel kritje za nove izdatke. Vlada ne more predložiti invalidskega zakona sedaj skupščini, ker se je širši blok izrazil, da bo glasoval proti zakonu. Radi tega ji ne preostaja drugega kakor da predloži zakon novi skupščini, ki jo bodo prinesle bližnje volitve. Vlada krogi pravijo, da bo sedanja vlada revidirala vse ukrepe prejšnje vlade na polju državne uprave in prosvete.

Vladno glasilo "Samouprava" piše glede programa nove vlade naslednje: Vsi državljani morajo biti prepričani, da nad njihovimi javnimi pravicami bdijo organi državnih oblastev, oboroženi s silo zakona in s fizično silo države. Nova vlada bo delovala za sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci. Vsak upor posameznika ali skupine proti državi bo kaznovan po zakonu.

Sedma obletnica ruske oktohrske revolucije

MOSKVA, 8. Včeraj o priliki sedme obletnice oktohrske revolucije na Rdečem trgu se je vršil ob grobu Lenina pregled moskovskega vojaštva. Pregled sta izvršila Kalinin in Trocki. Popoldne so priredili meščani demonstracije, katerih se je udeležilo več tisoč oseb. V sprevodih so nosili tablice z napisom "Dol z imperijalizmom", "Živela svoboda vseh narodov". V vseh večjih mestih sovjetske Rusije so se vršile na ta dan velike demonstracije in svečanosti.

Nove volitve na Grškem

ATENE, 8. Ker se že napovedujejo nove volitve, je vlada odredila, da se pripravijo volilni zapisniki. Nova vlada je bila izpolnjena tako-le: prometni minister Valaja, mornarica admiral Miauris.

Železniška stavka v Avstriji

Vlada demisijskonalra

DUNAJ, 8. Na podlagi navodil železniške strokovne organizacije so vstopili danes ob polnoči avstrijski železničarji v stavko. Vlaki, ki so se nahajali na poti, so dosegli bližnjo postajo do imenovane ure. Po polnoči je bil potnikom vstop v vlake prepovedan. Prevoz živeža in blaga, ki bi se utegnili pokvariti, in živega goveda je zagotovljen. Glasom poročil železniške uprave so se pogajanja z železničarji prekinila, ker zahtevajo za leto 1925 zvišanje plač, ki bi obremenilo železniško upravo za 180 milijard kron.

Že popoldne se je podal glavni ravnatelj železnice Günther k državnemu kancelarju ter mu obrazložil, da je železniški upravni nemogoče ustreči zahtevam železniških uslužbencev in da podaja ostavko kot glavni ravnatelj. Tudi vlada je odstopila. Ministri so naznanili ostavko načelnikom svojih strank. Vest o železniški stavki je povzročila v političnih krogih veliko zmedo.

Italijana aretirana v Franciji

PARIZ, 8. Listi dobivajo iz mesta Dauai: Oroznika, ki sta včeraj vršila na glavnem kolodvoru Douai-a nadzorovalno službo, sta aretirala dva sumljiva tuja ter zahtevala od njiju, da pokažeta potni list. Ker sta se tuja obotavljala in je eden izmed njiju hotel napasti orožnika s samokresom, sta bila odvedena v zapor. Aretiranca sta Italijana Antonio Chilloiti, 22 let star, in Giovanni Dodda, 20 let star. Bivala sta v zadnjem času v Nouvelle sur Escout. Chilloiti je priznal, da je pred kratkim ustrelil z revolverjem nekega sorojaka. Pri tem umoru je bil soudeležen tudi Dodda. Po temeljitim zaslišanju sta bila aretiranca odvedena v zapore Quincy.

Porenski rudnik v plamenih

PARIZ, 8. List "Journal" dobiva iz Mainza: Rudnik Monte Cenis v Solingenu je v plamenu. Požar je nastal vsled eksplozije bencinskega rezervoara. Mesto Solingen je zavito v oblake črnega dima. Na lice mesta so prispeli ognjegasci iz vseh krajev. Do sedaj ni še ugotovljeno število žrtve, ki pa bo gotovo veliko.

Povojno gospodarsko dviganje Francije

PARIZ, 8. List "Journal" objavlja izpod peresa senatorja Pasquet zanimiv članek o gospodarskem dviganju Francije v povojni dobi. Produkcija žita, ki je znašala pred vojno 87 milijonov q, je padla v l. 1917 na 45 milijonov q in je dosegla v l. 1923 zopet 75 milijonov q. Produkcija krompirja, ki je znašala pred vojno 195 milijonov q, je dosegla v l. 1922 126 milijonov. Ravnotako je pridelala Francija lanskega leta 60 milijonov hl vina napram 45 milijonom iz predvojnega dobe. Številni goveda, ki je znašalo pred vojno 13 milijonov, je poskočilo v l. 1923 na 14 milijonov. Sklepoma zatrjuje senator Pasquet, da je Francija vzpostavila svojo trgovsko bilanco in v prvih osmih mesecih l. 1924 se zaznamuje v trgovini pribitek 1880 milijonov frankov.

Potresni sunki v Alžirju

ALŽIR, 8. Zopet sta bila zaznamovana dva močna potresna sunka. Prvi včeraj zvečer ob 23 in drugi danes ob 5. Do sedaj ni bilo javljene še nikake škode.

PARIZ, 8. Potresni sunki so povzročili ogromno škodo. Več hiš je porušeni. Pogreša se nad 400 oseb. Da se nudi pomoč oškodovancem, so se ukrenile potrebne mere.

Egipt zahteva samostojnost

PARIZ, 8. List "Temps" dobiva iz Cairu: O priliki sestave nove vlade na Angleškem komentira glasilo Zaglul paše "Aa Liberté" angleško-egipčansko situacijo. Zadnji razgovori Zaglul paše z MacDonaldom, piše imenovani list, so pokazali, da je sporazum med obema državama nemogoč. Se manj nagnjena k sporazumu kažejo konservativci. Da se premosti končno te težkoče, predlaga list "Aa Liberté" modus vivendi. Ta bi omogočil obema državama, ki naj obdržita svoje pravice, vzpostavitev diplomatskih in političnih odnosov za dolo 3 do 4 let. Po preteku te dobe bi dovolila Velika Britanija Egiptu, da vstopi v Društvo narodov in da prevzame egipčanska vojska zaščito Sueškega kanala.

Volitve v državi Čile

SANTIAGO DEL CILE, 8. Vlada je sklenila, da se bodo vršile glavne volitve 10. maja 1925. Kakor predvideva novi volilni zakon, ki je bil pred kratkim objavljen, volilo se bo novega predsednika republike, senatorje in poslance. Izvoljeni senatorji in poslanci se bodo takoj sestali v svrhu ratifikacije ustavnih reform, ki jih bo predlagal vladni odbor. Novi predsednik prevzame vladne posle šele 18. septembra 1925, to je na spominski dan državne neodvisnosti.

Zasledovanje brazilske uporniške ladje "San Paolo"

LONDON, 8. List "Daily Express" dobiva iz Riojanira: Braziljska oklopnica "Minas Geraes" je v spremstvu dveh podmornikov odpeljala iz pristanišča, da zasleduje oklopnico "San Paolo", koje posadka se je pred dnevi uprla. Do sedaj ni še znano, kaka navodila je prejel poveljnik "Minas Geraes-a", vendar pa se domneva, da mu je naročila vlada, da se polasti uporniške ladje in da je ne sme za nobeno ceno potopiti.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, 6. 11.

Dolgotrajna vladna kriza je nazadnje vendarle končana in Jugoslavija ima zopet enkrat svojo vlado. Ni moja naloga, da bi razpravljao o tem, če je kriza dobro ali pravilno rešena in zato bom skušal samo razložiti momente, ki so povzročili sedanjost rešitev.

Vladna kriza je bila otvorena z demisijsko vojne ministra, ki je izjavil, da je v zadnjem radijskega agitacija proti monarhiji in pa pacifiistična propaganda med vojsko s strani radijskeve tako narasla, da on ne more vztrajati več v vladi, ki proti temu ne nastopi z vso silo. Oglejmo si nadaljni potek dogodkov. Ker se je kralj izjavil za stališče vojne ministra, je jasno, da je mogla slediti demisijski Davidovičevega kabineta samo vlada, ki bo nudila glede radijskega agitacije dovolj garancij. Zato je bil dolgo časa za rešitev vladne krize Zagreb bolj merodajen ko Beograd. Z napeto pozornostjo je vsako nedeljo zvečer pričakoval Beograd vesti, ali je Radić podal svojo tolikokrat napovedano izjavo, da je za kralja in da je opustil svojo protidržavno in razkrojevno akcijo. Toda redno je bil Beograd v tem svojem čakanju razočaran in redno je Radić zagrešil vedno večji zalet, dokler ni zadnji nedeljo govoril tako, da je bil razjaren celo ožji blok in da je tudi ljubljanski "Slovenec" krepko bral Radiću levite.

Sobotni Radićev govor je bil tako hud, da je bila mahoma ustvarjena v Beogradu čisto druga situacija. Postalo je jasno, da je s Radićem vsako skupno delovanje nemogoče in da je izključena vsaka kombinacija z njim. Kljub temu je hotel obvarovati ožji blok Radiću zvestobo in v Zagreb je bila poslana brzojavka, da naj se Radić izjavi z ozirom na svoj sobotni govor. Radić ni tega storil, pač pa je v svojem odgovoru izjavil, da bo še nadalje podpiral blok in da sme Davidovič nastopati tudi v njegovem imenu. Ožji blok se je na podlagi te brzojavke postavil na stališče, da je v bistvu ostalo vse pri starem in da pripada vlada njemu, ker še vedno razpolaga z večino v skupščini. Izjave Radića na sobotnem shodu naj bi se smatrale kot nerresne, ker da jih je Radić podal v vselem vinskem razpoloženju. Jasno je, da to opravičilo ni moglo držati in zato je prišel blok v vedno težji položaj.

Kralj je hotel na vsak način doseči koncentracijsko vlado, ki bi tudi brezdvomno najbolje odgovarjala interesom države. Toda ta misel je bila neizvedljiva in morda se ne motim, če rečem, da vsled partizanstva na eni in na drugi strani. Ožji blok je mislil, da je močnejši, ker ima večino v skupščini in da more zato prevzeti sam vlado. Njegova zahteva je bila zato vpostava prejšnje Davidovičeve vlade. Toda to je bilo neizvedljivo. Zakaj pa smo imeli potem krizo, če pa lahko pride stara vlada? Pred javnostjo bi to naredilo kaj čuden vtis in zato je bila taka rešitev nemogoča. Radikalni na drugi strani so enako mislili, da so močnejši in to vsled tega, ker so bili prepričani, da izpade Radić iz vsake kombinacije in da izgubi vsled tega ožji blok in večino v skupščini. Zato je bila radikalna zahteva volilna vlada nacionalnega bloka, z ozirom na kraljevo željo, da vendar pride do koncentracije. Pa so bili pripravljeno stopiti tudi v kabinet Timotijević, če je vsak dogovor z Radićem izključen in če ne zahteva, da se njihov klub deli na poštene in nepošten, kakor je zahteval ožji blok. Teh zahtev ožji blok ni sprejel in je zahteval rešitev krize v parlamentarnem smislu, to se pravi, da se vzpostavijo prejšnja Davidovičeva vlada.

Blok je s tem zakrivil težko napako, ker je precejeval svoje moči. Jasno je bilo, da je tista stran izgubila bitko, ki je pokazala nepomirljivost. Blok, ki je vztrajal vedno le na svojem stališču, je pokazal za svoje pristaje veliko odločnosti, ki pa je bila podobna že trmoglavosti. Ker so radikalni pristali na to, da bodi demokrat ministrijski predsednik, je jasno, da so morali tudi člani bloka pokazati gotovo popustljivost, osebno, če je njihov glavni pomač, Radić, ponavljal vsak teden vedno več napake. Na vsednjenj tudi ni število poslanecv vse in vedno ponavljajoče se zaletlosti voditelja stranke morajo končno reducirati tudi blok, predlagal kralju volitve, ker računali, da je poveritev mandata Timotijeviću predzadnji poskus za rešitev krize, toda bil je — zadnji. In ko je Ljuba Jovanović kot predsednik skupščine, za kar ga je izvolil tudi vestni blok, predlagal kralju volitve, ker je vsaka rešitev vsled brevelikih naporov nemogoča, tedaj je bilo jasno, da dobi nacionalni blok volilni mandat. Tako se je tudi zgodilo in Pašić je bil poverjen s sestavo volilne vlade.

Poskušalo se bo sicer še, da izglasuje skupščina, predno bo razpuščena, vsaj invalidski zakon, toda že danes je jasno, da blok ne pripusti nobenega delovanja skupščine in da takoj na prvi seji izreče vladi nezaupnico, če bo le mogel, da ne bo skupščina otvorena in razpušča obenem. Volitve so torej sigurne in Jugoslavija bo zopet imela viharne in, kakor opozicija zatrjuje, celo krvave dni.

Upajmo, da se to ne bo zgodilo in da bo nova vlada postopala pametno in da ne bo po nepotrebnem večala nasprotij. Če se že odloči, da nastopi z vso silo proti radićevcem, bi bilo to še nekako opravičljivo in razumljivo, ker tudi Radić ne bi poznal ozirov, če bi on dobil vlado v roke. Toda vsako nasilje proti drugim opozicijskim strankam bi bilo napačno, ker bi nastala nevarnost, da se vsa opozicija združi in da tako okrepi Radića.

Vse kaže na to, da Radić ni pričakoval tega konca in da mu je danes žal, da je razbil vse šanse ožjega bloka. Treba namreč upoštevati, da Radić ni prav nikak junak in da se za svojo glavo prav zelo boji. Zelo nevarna je tudi stvar s Pričevo palačo. Tako lepo si je Radić že uredil v Zagrebu, da je bilo videti, da ne računa več na spremembo. Revolucionar ne kupuje palač in je v tem se vidi, da Radić ni bil nikoli pripravljen iti v resnem momentu do skrajnosti, temveč da je bil le junak besede. Zato je deloma oster nastop proti njemu upravičen.

Ni rožnat položaj, v katerem se nahajamo sedaj, toda upajmo, da sreča, ki je v zadnjem času Jugoslaviji bolj mila, ostane zvesta tudi sedaj in da bo tudi sedanja rešitev krize do nekeh konsolidacij države, kar je glavno in najvažnejše.

Stanje našega šolstva

Ce nam je govoriti o napredku ali nazadovanju slovenskega šolstva v Italiji, tedaj je treba vzeti v poštev trije:

1. šolsko hierarhijo,
2. stanje učitelstva in šolske mladeži,
3. organizacija pouka (učni načrti, učna metoda, učila).

Za danes bomo govorili o ljudski ali osnovni šoli.

Ze ime osnovna šola nam kaže, da ima ta ustanova namen dati otroku osnovne nauke in pojme, ki so absolutno potrebni, če se hoče pozneje dorastel mož ali dorasla žena udobno počutiti v družbi, v kateri živi. V naših krajih pa danes še ne moremo predstavljati slovenskega analfabeta. Vsakdo si more pač predstavljati, kakšen revež je nepismen človek, posebej v današnjih časih, ko je borba za obstanek tako huda in vse energije izčrpa. V tej borbi za obstanek je človeštvo podobno meti, kjer se posamezniki prerivajo do izhoda. Kdor ima trše komolce in večjo brezbrižnost, da se hitreje pomika dalje. Največja in najškodljivejša pomanjkljivost pa je duševna zaostalost, katere vzrok je pomanjkanje izobrazbe. Zatorej smo v te predvzgojnih časih opazili, da se je želja po višji naobrazbi oprijela širokih ljudskih slojev. Stremenje kmetov in delavcev je segalo v naših krajih že preko osnovne šole, zakaj teh skoraj ni bilo treba več vpeljati, ko pa je imela skoraj sleherna vasica svojo šolo. Istra je bila pač zaostala, toda v zadnjih predvzgojnih letih se je odpiranje novih slovenskih osnovnih šol, javnih in zasebnih, tako naglo množilo, da si mogel na prste seštet, kdaj bo tudi v Istri iztrebljen analfabetizem.

Osnovna šola, kot smo jo poprej imeli, je v splošnem odgovarjala svojemu namenu. Osnov, no pedagoško in didaktično načelo, da bodi v osnovni šoli učni jezik materinski jezik otrok, je skoraj povsod v praksi obveljalo. Le tuptam smo imeli kakšno izjemo, kakor so bile recimo nekatere šole, ki so služile za pripravnice za vstop v nemške srednje šole. Take šole so bile pripravnice za srednje šole v Trstu in Gorici in dalje nekatere takozvane vladne, kakor one na ženskem učiteljskem v Gorici. Toda se ti smešni ostanki zastarelih potujočevalnih metod so polagoma izginjali.

Prva slovenska gimnazija v Gorici, a hrvatska v Pazinu ter realna v Voloskem so bile grobokopi nemškega učnega jezika v šolah, ki so se nazivale sicer z imeni pripravnic, vladnic itd., a so bile resnične osnovne šole, ker so obsegale le nižje razrede ljudskih šol.

Po pravici smo bili torej ponosni na svoje osnovne šole, zakaj v njih smo videli največje jamstvo, da se naše ljudstvo ne bi izgubilo. Kulturno in deloma tudi gospodarsko smo bili za silo precej oboroženi, da smo mogli uspešno tekmovali z drugorodci.

Znan je stavek Marije Terezije, ki je rekla, da je šola politikum. Tudi v Avstriji je bila šola politikum, vendar pa se more trditi, da je bila naša ljudska šola še najbolj prosta raznih patriotskih in političnih vsiljivosti, s katerimi so posebno v vojnem času obkladali vse močnejše javne ustanove.

«Politikum» je bila šola tudi na zunaj, ker so bile šolske oblasti del politične uprave. Gentilejeva reforma je tu napravila precejšnjo izpremembo. Predno pa preidemo k prvi točki, se moramo vendar vnaprej zavarovati, da ne bi nas kdo napačno razumel, češ, da trdimo, da šola v Italiji ni «politikum».

Nasim ljudem ni treba tega dokazovati, pač pa je potrebno z ozirom na druge čimtelje, ki čuvajo našo besedo.

Da bomo lažje razumeli sedanjí na novo uvedeni upravni šolski sistem, je dobro, če si priključimo v spomin, kako je bilo poprej.

Najvišja šolska oblastnija je bilo naučno ministrstvo na Dunaju. Druga nižja instanca so bili deželni šolski sveti. V naših krajih smo imeli dva deželna šolska sveta: gorški in istrski s sedežem v Poreču. Temu so bili podrejene vse šole, torej osnovne, meščanske, učiteljske, srednje šole. Predsednik je bil deželni poglavar (pri nas namestnik) ali pa njegov nadomestnik. Člani so bili razni referenti, deželni šolski nadzorniki i. dr. Svoje zastopstvo je imelo v njem tudi učiteljsko.

Prva podrejena šolska oblastnija je bil okrajni šolski svet. Predsednik je bil okrajni glavar ali pa po njem imenovani nadomestnik. Člani: okrajni nadzornik, učitelji, zastopniki občin v točno določenem številu. Zopet je treba omeniti, da si je enega zastopnika učiteljsko samo volilo.

Poleg teh k politični upravi spadajočih šolskih oblastnij, je obstajal še takozvani krajni šolski svet v vsaki občini ali v večjem kraju. Predsednik je bil župan ali njegov namestnik; člani so bili zastopniki cerkve, šole in občine. Tudi tu si je vsaj v občinah z mnogimi šolami volilo samo svojega zastopnika.

Torej: vsaka dežela je imela svoj deželni šolski svet, vsak okraj svoj okrajni šolski svet, a občine krajne šolske svete.

Tako je bilo pod prejšnjim režimom, a pod novim je razdelitev drugačna.

Za vso Juljsko Krajino z Vidmom vred doli do Pivje je ustanovljena ena osrednja šolska oblastnija, ki se imenuje: kraljevo skrbništvo za šolstvo (R. Provveditorato agli studi).

Kraljevi skrbnik fungira kot zastopnik naučnega ministra, skrbništvo pa je podrejeno naravnost naučnemu ministrstvu, sicer pa je avtonomen, to je, nima nobenih stikov s prefekturo, ni ne podrejen, ne nadrejen političnemu oblastvu.

Oblast in funkcije šolskega skrbništva so po kr. dekretu od 3. nov. 1923, št. 2553 sledeče:

Kraljevi skrbnik za šolstvo nadzoruje sam in po svojih nadzornikih javni in zasebni pouk, podreja, odobrija za učne knjige, odločuje pri prizivih učitelstva proti službenim ukrepom nadzornikov, zamore zapreti šole, imenovati šolske komisarije itd.

Iz tega je razvidno, da ima kr. skrbnik veliko oblast in da takorekoč vedri in oblači na šolskem polju.

Ne oziiraje se na politično razdelitev, je vsa pokrajina razdeljena na enajst šolskih okrožij. Trst občina ima n. pr. dve okrožji, pokrajina eno, skupaj torej tri. Na čelu vsakega okrožja je šolski nadzornik.

Ti nadzorniki so nadrejeni didaktičnim ravnateljem. Didaktičnih ravnateljev ni v vsakem okrožju enako število, ampak se določijo po številu razredov oziroma šol. Gorica je n. pr. 10. šolsko okrožje in ima 13 didaktičnih ravnateljev.

Ti didaktični ravnatelji vodijo vse šolske knjige in uradne spise svojih podrejenih šol. Na šolah, kjer poučuje več učnih moči, je ena skupnik (fiduciari ali anziano), ki bi bil nekakšen voditelj brez funkcij razen dnevnega nadzorstva, da se pouk redno vrši.

Centralizacija je torej strogo izvedena. Odgovorni so za vedno deželni, okrajni in krajni šolski sveti; ljudstvo nima nobene besede pri šolstvu, učiteljsko nima svojih zastopnikov, sleherni znak šolske avtonomije je s tem zakonom izbrisan.

Sicer pa zamore biti vsak zakon, dober ali slab, kakor ga pač izvaja oni, ki ima oblast v rokah. V naslednjih člankih bomo govorili med drugim tudi o izvajanju zakona na naši zemlji.

DNEVNE VESTI

Po rešitvi krize v Jugoslaviji

Tudi tisti del javnosti v Jugoslaviji, ki je zvesto vdan zastavi državnega edinstva, ki pa je vendar napore Davidovića spremljal z neko simpatijo v nadi, da vendar le spravi Radića na pot pametne, lojalne in realne politike: tudi ta del jugoslovenske javnosti mora priznati sedaj, da ni bil Davidović dolgoviden politik, pred vsem pa, da ni poznal psihe tega hrvatskega demagoga. Radić postavlja nad vse drugo svoj lastni «jaz». In ker je njegova domiselnost brezkraina, si je domisljal, da on more vse in da je ni zapreke, ki bi ga mogla ovirati na njegovem pohodu do njegovega osebnega veličja. Ta človek nima nikakih ozirov ne do potreb države, ne do nje ustave; ne do oborožene organizacije za varnost države; ne do nje srbskega dela, ki jo je izvajal z rekami krvi in mučeništva, ki ima le malo zgledov v vsej zgodovini človeštva; in slednjič tudi ne do krone, ki je — dokler ima Jugoslavija monarhistično vladavino, dinastijo — poleg ustavne vlade podločujoč ustavni čimtel. Radićeva domiselnost je šla tako daleč, da ni poznal nikakih ozirov tudi na potrebe, položaj in stališče tistih, ki so iskali sporazuma z njim. Tak je Radić! Nad vsem in vsemi je visoko vzvišen njegov lastni jaz!

Blazno preceenjevanje samega sebe pa je v politiki najslabši svetovalec. Ni se zavedal, da s svojo politično akrobatiko žaga tudi vejo, na kateri je slonela veljavnost njegovega lastnega tabora v državi. Vsa zgodovina Radićevega političnega udejstvovanja od ustanovitve jugoslovenske države pa do danes je le veriga zmot, ki jih more zagrešati le nerealen politik, ki nima nikakega pogleda za resničnost. In tak človek, ki se nimalo ne zaveda odgovornosti za svoje besede in pomembnosti svojih dejanj, je skupini politikov, povsem odvojenih od njegove ideologije, narinjal smeri, ki niso mogle dovesti do dobrega zaključka. Kaka razdalja je tu med miselnim in hotenjem Radića in Davidovića! Ta poslednji je hotel pridobiti Radića za sodelovanje na korist države, Radić pa je hoče le razdeljati, ker bi hotel na nje razvalinah zasijati v slavi, ki si jo slika v svoji bolni domisljiji. Nad Davidovičem se masčuje sedaj, ker si je zatiskal oko pred to razdaljo med njim in Radićem v miselnju, čustvovanju in hotenju. Da niti ne govorimo o odvratnem in izizvalnem načinu, kakor je Radić udejeval svojo politiko, če njegovo razsajanje sploh zasluži tako ime.

Naj že kdo kakorkoli sodi o sedanjí rešitvi krize v Jugoslaviji, naj bi si tudi želel drugačne in po njegovem mnenju boljše rešitve, mora biti le zadovoljen, da je prišel slednjič konec razmerju, ob katerem je mogel Radić tako usodno posegati v potek državnega življenja. Nikdo ne taji, da je bilo in je v državi še marsikaj, kar bi trebalo odpraviti ali spremeniti v njegovo korist. Tudi v dolobah ustave bo treba spremeniti marsikaj, kar ne odgovarja zgodovini, tradicijam in potrebam posameznih delov države. Noben zakon ne more veljati za vse čase, tudi v ustavnem življenju je edino stalna — evolucija. Ali eno mora ostati nedotaknjeno: državno edinstvo. Primerno uspehom prihodnjih volitev naj pride do združitve resnih politikov, ki bodo — kraj vseh morebitnih razlik v naziranjih v tem ali onem pogledu — imeli pred očmi isti visok cilj: varnost, edinstvo in blagor države!

Smrtina kosa. Včeraj ob treh zjutraj je nenadoma umrl v Bazovici od kapi zadet gospod Franc Pirc, gozdar ravnatelj. Bil je značilen in pošten človek ter blaga duša, ki je želel vsem dobro. Doma iz Kranjske gore, se je v naših krajih popolnoma udomačil, ker je tu služboval skupno s svojim očetom skoraj celo svoje življenje. Vsi, ki so ga poznali, bodo odkritosrčno za njim žalovali. V svojem poklicu je bil strokovnjak prvega reda. Posebno je bil znan daleč na okrog kot botanik, ki je v svojem 61. letu rad prejel za učno knjigo. Svojo službo je vršil vestno in točno. V Bazovici je vodil obsežno in lepo urejeno drevesnico, nadzoroval in upravljal gozdove ter bil ne samo vdan in sposoben uslužbenec, ampak tudi pravi svetovalec. Z njim izjubi pogodovovalna komisija najboljšo gozdarsko in vrtnarsko moč, Bazovci pa izbornega družabnika, dobrega človeka, prijatelja in svetovaleca. Zapušta vdovo in sedmero odraslih otrok, katerim vsem izrekamo naše globoko sožalje. Pogreb se bo vršil danes ob treh in pol popoldne na bazovsko pokopališče.

Pogreb g. Riharda Luxa se je vršil včeraj ob 4. popoldne na Proseku ob ogromni udeležbi domačinov. Kljub mrzli burji je prihitelo na Prosek tudi več odličnih oseb s Trsta in bližnje okolice, da izkažejo zadnjo čast blagemu pokojniku, ki je legel v prerani grob kot žrtev sedanjih razmer. Žalno sprejeto, kakršnega Prosek že dolgo ne pomin, je rical, kako priljubljen je bil pokojnik med domačini. Naj potiva mimo v domači grudi!

Šikaniranje naših potnikov. Včeraj ob 7.30 se je pripeljal z vlakom iz Istre na postajo pri Sv. Ani v Trstu istrski kmet. Imel je s seboj več kilogramov fižola. Misleč, da fižol ni podvržen carini, je šel mimo carinaria proti vzhodu. Carinar ga nato vstavi in vpraša v italijanskem jeziku, ali ima s seboj blago, ki je podvrženo carini. Istran mu je odgovoril v slovenskem jeziku, da ne ve, ter je stavil carinarju priljago na razpolago, da si jo ogleda. Carinar ga je zavrnil: «Qui si parla soltanto italiano» ter mu odmeril globlo 7.35 lir radi poskušene sleparije. Potnik je protestiral, češ da ni vedel, da je fižol podvržen carini. A vsi protesti so bili zaman. Torej tudi ko naši ljudje plačujejo carino imajo govoriti italijanski, sicer obstoji nevarnost, da morajo plačati globo za vsak slovenski stavek.

Burja. Zgodaj se je oglasila letos ta poredna oznanjevalka zime. Ze par dni razsaja po cestah in tili krog dimnikov, razbija okna ter odnaša klobuke; vse je v njeni oblasti. Zivljenje v mestu je dobilo pravcaro zamsko lice. Na ulicah so se pojavile debele zimske sukne in topli ženski koži; ljudje radi posedajo v toplih kavarnah ali pa iščejo zavetja pred hladno sapo v postelji. Žalibog tudi po našem mestu tava veliko ljudi, ki so dosedaj prenočevali pod milim nebom; sedaj pa jim je burja vzela še trdo prenočišče.

Za vicekonzula Združenih držav v Trstu je bil imenovan g. Howard Arthur Bowman; v pričakovanju na kr. eksekutor je bil priznan «de facto» za izvrševanje omejenih poslov.

Volilo v prid ženskemu dobrodelnemu združenju v Trstu. Nedavno umrla pok. gospa Marica Svagelj iz Barkovlj je zapustila «Ženskemu dobrodelnemu združenju» L. 200.—. Blaga pokojnica, ki je bila prava dobrotnica siromakom je bila združenju s pevega početka zelo naklonjena in je ob vsaki priliki to svojo naklonjenost tudi dejanski dokazala. Slava njenemu spominu!

Tečaj za srbo-hrvaščino. Dijaški krožek N. Tommaseo, namerava prirediti tečaj za srbo-hrvaščino, katerega bo vodil iz prijaznosti g. Iveša. Nepotrebno se zdi poudarjati posebej važnost poznanja srbo-hrvaščine, ne samo kot jezika bratskega naroda, ampak tudi kot občealnega jezika trgovskega Trsta z njegovim zaledjem. Upamo, da se prijavi čim večje število, da bomo s tečajem lahko čimprej pričeli.

Za vse informacije kakor tudi prijave se je treba obračati na D. K. N. Tommaseo Corso Garibaldi 31/II, levo vsak dan od 17—19.30.

IZ URADA DRUŠTVA «EDINOST» TRST. Vprašanja in odgovori:

«Vila nemika»: Predvsem se morate prijaviti pri preturi kot dedič: imovina Vašega pokojnega očeta bo razdeljena v enake dele med vse upravičene dediče. — Tajništvo.

Društvene vesti
KONCERT PRI SV. JAKOBU!

Kakor že javljeno, priredi Pevsko društvo «Ilirija» tudi v letošnji sezoni koncert. Spored je tako lepo izbran in tako raznovrsten, da se obeta kar največ užitka. Proizvajali se bodo zbori najboljših jugoslovenskih skladateljev. Nastopal bo moški, mešani in ženski pevski zbor. Razen tega se obetajo solo-spevi in violina s spremljevanjem glasovirja. Ker imamo malo sličnih prilik duševnega užitka, bo dvorana «DKD», 16. t. m. gotovo nabito polna. Natančnejši spored se objavi pravcaročasno. — Odboj.

JAVNA KNJIZNICA PODRUŽNICE «SENT-JAKOBSKE CITALNICE» V ROCOLU.

V Rocolu se je ustanovila javna knjižnica, ki posluje redno vsako nedeljo in katero toplo priporočamo vsem Rocolčanom, ker knjižnica vsebuje mnogo poučnega in zabavnega čtiva. Tu imajo vsi priliko, da se po trudopolem celotenskem delu oddahnejo in si kratkočas s prebiranjem znanstvene ali zabavne knjige. Posebno v sedanjem zimskem času, ko so noči tako dolge, naj bi se vsak, ki ga tare dolgočasje in ki si stremi po razširjenju duševnega obzora, brez odlašanja vpisal v knjižnico, kjer si bo lahko zbral knjigo, ki mu bo trenutno najbolj ugajala. S tem bo pomagal tudi knjižnici, ki bo svoje omare vedno več spopolnjevala z novimi knjigami.

Kakor že zgodaj omenjeno, posluje knjižnica vsako nedeljo od 10. do 12. ure v prostorih gospodarskega društva v Rocolu. Knjižnica razpolaga z zgodovinskimi in modernimi romani vseh najboljših slovenskih in tujerodnih pisateljev, dalje z leposlovnimi, znanstvenimi, gospodarskimi in mladinskimi knjigami.

Vesled tega pozivamo Rocolčane in občinostvo iz bližnje okolice, da se otrese vsakih pomislekov ter se nemudoma in v čim večjem številu vpišejo v knjižnico. — Odboj «St. Citalnice».

Javna knjižnica v Rojani. Danes ob 10. dop. v prostorih M. D. Zarje (ex Maria Longa) posluje javna knjižnica. Dobila je pred kratkim zopet lepo število napraznovrstnejših knjig od društva «Prosvete». Vsi oni, ki jih zanimajo lepe knjige, naj pridejo v knjižnico.

M. D. «Zarje» Jutri ob 19. uri in pol sestanek dramatičnega odseka.

«Zora» Danes izlet v Veliki Repen. Zbirališče ob 1.30 pop. pri rojanskih obokih. Vodja. Martinov večer priredi «Citalnica» pri Sv. Jakobu v soboto 16. t. m. ob 9. zvečer. Program nad vse zanimiv.

D. K. N. Tommaseo — Trst. Jutri v ponedeljek ob 19. uri pevske vaje. Pevci, pridite vsi! — Načelnik.

Plesna šola. Vsak četrtek od 20. do 22. in pol zvečer in ob nedeljah od 10. do 13. se vrši pod okriljem Sentjakobske citalnice plesna šola v dvorani D. K. D. pri Sv. Jakobu. Vodi jo znani plesni učitelj g. Pertot. Sentjakobska Citalnica.

M. D. P. — Trst. Danes popoldanski izlet na Prosek. Zbirališče ob 13.30 točno na Piazza della Libertà (Piazza Stazione).

Jutri zvečer ob 20.30 redni sestanek s predavanjem v navadnih prostorih. — Odboj. «Citalnica» pri Sv. Jakobu uprizaro danes komedijo v 3 dejanjih «Gospo Bonivarjevo». Začetek ob 8. zvečer. Predprodaja od 10—12 v dvorani DKD.

Tekma se prične točno ob 15. uri pop. Pred tekmo pa nastopita dve tukajšnji moški hazenaški četi med temi novo formirana četa S. D. Adrije. — Sportnik.

D. Zarja-Rojan proti II. četi S. D. Adrije 0:2. Tekma se je odigrala na igrišču Adrije v tork 4. t. m. Točno ob 15 je pričel prvi polčas s premočjo Adrijev, kateri zabijejo potom direktnega strela v 7' prvi goal in v 10' drugega in zadnjega potom kornjerja. V 13' parira vratar Zarjev, direktni strel v vrata in kmalu potem tudi par prostih strelav. Vidi se, da se je otrese negotovosti. Kmalu nato se odlegne neki igralec Zarjev za skoro 8' z igrišča radi sunka, ki ga je dobil v trebuh. V sredi polčasa začne premoč Adrijev vidno pešati pod pritiskom Zarjev, ki pridejo v napad, in prvi polčas konča s tem, da tolčejo Zarjaš kornjer, katerega pa ne izrabijo.

Drugi polčas začne ob 15.55 v precej ostrem tempu. Napadna vrsta Zarjev je močno pritiskala na Adrijaš so morali vse svoje moči porabiti v obrambo. Toda že v 16 nastane med igralci in sodnikom prepir, ker zadnji ni bil kos svoji nalogi. Nadomesti ga g. Kralj, ki je sodil že v prvem polčasu in ki je znan kot zelo energičen in nepristranski. Toda že ob 16.10 nastane drugi prepir, zato ker je napadalec Zarjev nepravilno naskočil nekega Adrijaša in ga je sodnik izključil iz igre. Nekateri igralci Zarjaš hočejo v znak protesta zapustiti igrišče in četudi jih skuša kapetan Turk nadomestiti z rezervami, prekine sodnik igro. Zadeva je baje šla v rešitev Sportnemu združenju in mislim, da bi bil vsak koment odveč.

Nogetna tekma. Danes ob 13.30 se vrši nogetna tekma med A. C. Roiano in «Zarja», Rojan.

Nogetaši «Zarje» ob 13 na igrišču Viale Regina Elena.

Sportno društvo «Jadran» v Herpeljah-Kozini bo imelo danes v gosteh Sportni klub «Val» iz Barkovlj, s katerim bo igralo prijateljsko nogetno tekmo, ki začne ob 2.30 popoldne. Prepričani smo, da bo privabila ta tekma obilo občinstva, ki bo prisostvovalo zanimivemu tekmovalstvu med izvežbanim moštvom «Jadrana» in mladimi «Valaš», ki nastopijo prvikat. Vsem so še v živem spominu nastopi barkovljanske hazenaške družine, ki je žela vsakikat lepe uspehe. Nogetna četa «Vala» bo gotovo poskrbela, da ne zaostane za svojimi vrliimi sestrami.

V nedeljo 28. oktobra t. l. se je vršila, na igrišču «Adrije» ulica Calvola, nogetna tekma med I. četo S. I. K. iz Sv. M. Magdalene in I. četo S. D. «Adrija». Izid tekme je bil 2:0 v korist S. I. K.

V nedeljo 2. t. m. pop. pa se je vršila na igrišču v Kolonji nog. tekma med S. D. «Salus» iz Trsta in S. I. K. z izidom 1:0 v korist S. I. K.

S. K. «Val» v Barkovljah poziva vse nogetaše prve čete, ki bodo igrali danes proti «Jadranu» v Herpeljah, da se zberejo pred 10.30 uro v Narodnem domu radi potrebnih in važnih navodil. Odhod iz Barkovlj ob 11. uri predpoldne. Navzočnost vseh obvezna.

Iz tržaškega življenja

Krvav dogodek v pivovarni Dreher. — Čuvaj streljal na ravnatelj pivovarne ter pri begu ranil še enega izmed zasledovalcev.

Včeraj popoldne se je raznesla v mestu vest o krvavem dogodku, ki se je odigral v pivovarni Dreher, kjer je neki čuvaj napadel in ranil tehničnega ravnatelja pivovarne ter pri begu ranil še drugo osebo. Vest se je kmalu izkazala za resnično, k sreči pa ni imelo krvavo dejanje čuvaja tako tragičnih posledic, kakor bi jih bilo lahko imelo. O dogodku smo izvedeli sledeče podrobnosti:

V pivovarni Dreher je bil že več let nameščen kot čuvaj 59-letni Demetriji Belcastro, rodem iz Reggio Calabria v južni Italiji. Mož je stanoval s svojo družino, obstoječo iz žene in štirik otrok, v ulici Cristoforo Cancellieri št. 11. Pred približno dvema tednoma je Belcastro, ki je sicer precej redno opravljal svojo službo, zbolel. Ker je v tem času prejel podporo od bolniške blagajne, mu je uprava pivovarne odrgala plačo. To pa Belcastro — kakor je pozneje pri zaslišanju sam povedal — ni bilo prav. Menil je, da ima poleg podpore bolniške blagajne tudi pravico do plače. Radi tega je včeraj predpoldne poslal svojo ženo k upravi pivovarne, da bi posredovala zanj v tem smislu. Ker pa žena ni nič opravila, se je Belcastro popoldne osebo odpravil v pivovarno. Šel je naravnost tehničnemu ravnatelju Ervinu Körbl, misleč, da bo on ugodno rešil zadevo. Toda Körbl ni hotel o tem nič slišati; skušal je moža prepričati, da ne more zahtevati plače, ko ne vrši službe in prejema predpisano podporo s strani bolniške blagajne. A zaman. Belcastro ni hotel tega razumeti; videč, da Körbl ne odneha, se je razsrdil. Ko ga je Körbl, še sit prekeranja, končno hotel odsluviti, je v Belcastro vzkipela kri.

Ves razkačen je naglo potegnil revolver in dvakrat ustrelil proti Körblu. Nato je urno planil na cesto ter se spustil v divji beg. Za njim so skočili nekateri uslužbenici pivovarne, ki so bili priče pretresljivemu dogodku; med njimi je bil tudi 37-letni dimnikar Avgust Fumeo, stanoval v ulici Kandler št. 11. Pri begu se je Belcastro nenadoma obrnil ter izpalil tudi proti zasledovalcem par strelav. Ena krogla je zadela Fumea, ki se je zgrudil s krvavim obrazom. Belcastro je bežal, vihteč v desnici revolver, navzdol po ulici Giulia, kjer ga je končno ustavil orožniški podbrigadir Friderik D'Acerno, ki je ravno takrat prišel z drugim orožnikom po ulici Galileo Galilei. D'Acerno je čuvaja razorožil ter ga odvedel na orožniško postajo v ulici Bologna.

Med tem časom sta bila Körbl in Fumeo prepljana na rešilno postajo, kjer sta dobila prvo pomoč. Körbl je bil ranjen v levo senco, k sreči ne nevarno; krogla se ni globoko zarila in zdravnik jo je brez posebnega truda izvlekel iz rane. Nato je bil Körbl prepljan na dom. Okrevlal bo v 20 dneh, ako ne nastopijo kake komplikacije. Na vsak način jo je Körbl po ceni izkupil, kajti če bi ga bila zadela krogla nekoliko višje, bi mu bila škoda gotovo usodna. Tudi Fumeo je imel v nesreči srečo; krogla mu je predrila obraz pod liciami kosti. Njega so po prvi pomoči prepeljali v mestno bolnišnico. Tudi on se bo moral zdraviti 20 dni.

Pri zaslišanju se je Belcastro vedel zelo mirno in hladnokrvno. Poleg že navedenih zvrkov, ki so ga pripravili do nasilnega dejanja, je dejal, da je bila njegova zahteva glede plače posebno upravičena sprito dejstva, da je on svojetasno nadomeščeval dva bolna tovariša, ne da bi zato prejel kako posebno nagrado od uprave pivovarne. Dalje je trdil, da so njegovi tovariši v slučaju bolezni prejeli poleg podpore tudi redno plačo, ki pa jo njemu uprava sedaj ni hotela dati. Smatral je to postopanje

za nepravilno, zato se je pri razgovoru z ravnateljem tako razpalil, da je streljal nanj. Ni se dognano, koliko je resnice v teh trditvah. Po zaslišanju je bil Belcastro odveden v zapor.

Iz tržaške pokrajine
Iz Nabrežine: Klub dramatičnih diletantov «Javne ljudske knjižnice v Nabrežini» vprizaro v nedeljo, dne 16. t. m. v dvorani gosp. Gruden v Nabrežini ljudsko dramo v 5 dejanjih in dveh slikami: «Lovski tat».

Priporočamo se že sedaj sl. občinstvu — tudi iz okoliških vasi — za obilno udeležbo. — Javna ljudska knjižnica v Nabrežini.

za nepravilno, zato se je pri razgovoru z ravnateljem tako razpalil, da je streljal nanj.

Ni se dognano, koliko je resnice v teh trditvah. Po zaslišanju je bil Belcastro odveden v zapor.

Vesti z Goriškega

S spodnjega Krasa

Goriška podprefektura in temniški lov. — Župan jemlje v zaščito razgrajajočega miličarja, mesto da bi ga dal aretirati — Domačin, ki je s svojim nastopom preprečil veliko nesrečo, odpeljan v zapor

Nekaterim goriškim gospodom, med njimi predsedniku goriškega fasja odv. Verzegnassiju, je prišla želja po temniškem lovu. Ker pa bi zakupna doba potekla šele leta 1928, so si ti gospode zamislili prav svojo pot ter kljub vsem postavljeni tudi dosegli svoj namen.

Lov so uživali do sedaj bratje Stepančič. Nekega dne pa je neki g. ardit zahteval pri goriški podprefekturi, češ da so ga gorimenovani bratje napadli z oboroženo roko o priliki srečanja na lovu. Seveda je goriška podprefektura takoj enemu Stepančičev in sicer Vladimirju odvzela orožni list, toda le za lovsko puško; samokres so mu pustili. Par dni pozneje je tudi razveljavila lovsko pogodbo. Prišlo je pa na dan, da brata Stepančič nista prava lastnika lova, marveč samo podnajemnika, medtem ko je lastnik neki gospod iz Komna. Ta je takoj vložil rekurz proti tej nepravilni razveljavi. Podprefektura je uvidela, da je ustrelila kozla, toda našla je hitro drugo pretezo. Seveda je prvi rekurz odbila s popolnoma neutemeljeno motivacijo. Vložil je bil takoj rekurz na videmsko prefekturo, ta pa ga je enostavno odbila z motivacijo, da je bil prepozno vložil. Proti temu se je vložil rekurz na poljedelsko ministrstvo. Vzlic temu je dal goriški podprefekt lov na dražbo, o čemer pa je moglo zvedeti samo par ljudi. Lov je šel na dražbo, dobil ga je odv. Verzegnassi. Stepančiču se ni dovolilo se dražbe udeležiti, ker ni imel orožnega lista za lovsko puško. Pri celi stvari je bil temniški župan zvest sluga goriške gospode, mesto da bi varoval interese svojih sovaščanov ter se ravnal po želji občanarjev, kateri so v eni spomenici na županstvo zahtevali, da naj ostane lov domačinom.

Dne 31. m. m. je bila pri komenski preturi obravnava proti bratom Stepančič. Seveda ni mogel g. sodnik nič drugega napraviti kakor brata Stepančiču oprostiti vsake obtožbe. Proces pa je stal precejšnjo denarno žrtve. Ali se Stepančiču vrne sedaj orožni list? Pomembno pri tem vprašanju je to, da je pri dražbi lova odv. Verzegnassi izjavil Stepančiču, da ako se on njim podvrže, bo takoj drugi dan dobil orožni list. Seveda je Stepančič odgovoril, da ako ga nima dobiti oblastvenin, potem, da naj ga le obdrži.

V nedeljo, dne 2. t. m. se je temniški g. župan zopet zelo čudno obnašal. Za te praznike je prišel na dopust v Teninico neki vaščan, kateri služi pri milici v Sezani. Ze dan poprej je razsajal po vasi in po gostinah ter grozil z nabitim revolverjem. Župan, kateri bi moral gledati na red in mir v vasi, mesto da bi tega spodla naznanil, ni to samo trpel, temveč je sedel z razgrajčem pri isti mizi v gostilni. Imenovano nedeljo sta vstopila okoli 8. ure in pol v neko gostilno, kjer je bilo zbranih več vaških fantov, kateri so se mirno pogovarjali in tu pa tam zapeli kako nedolžno pesem. Vstopivši v gostilno, sta župan in imenovani «milite» naročila vsak liter vina. Ko jima je gostilničar ustregel, sta prišla za litra in tresčila z njima po mizi, da se je vse razbilo. Začela sta kričati, da kdor ni fašist mora takoj zapustiti gostilno. Župan se je toliko spozabil, da je začel obdelovati fante s pestmi. Fante so en čas molčali, ker mu poznajo navado, meneč da ni hotel drugega kot izzivati, toda tudi oni so iz krvi in mesa in so konečno reagirali. Pri

Je na to spustil in uslužbencu se je posre-
dilo priti na Vojsčico, kjer je oddal pi-
slo orožnikom, katerim je tudi natančno
povedal o dogodku z županom. Orožniki
mu niso nič naredili, ter ga celo pohvalili,
ker je s svojo neustrašeno intervencijo
preprečil grobo kazensko nesrečo. Župan
je takoj obdolžil družino Stepančič ter baje
grozil. To je seveda celo družino razbu-
rilo, ker je že lani pri nekem sličnem slu-
čaju bil Vladimir Stepančič od nekega
stotnika milice — za represalijo, kakor je
stotnik izjavil — močno pretepen. Da je
bil župan le malenkostno poškodovan,
priča dejstvo, da se je drugi dan udeležil
slavnostnega blagoslovljenja šole v Ko-
stanjci. Tu seveda so bili različni go-
spodje zbrani, med njimi tudi gorški pod-
prefekt. Župan je stvar razložil po svoje,
najbrže, češ da je bil on napaden, in o-
rožniki so — gotovo po višjem povelju —
pritekli hitro v Temnico, uslužbenca vkle-
nili in odvedli v zapor, tako da ubogi fant,
za plačilo, da je rešil mogoče več nego
enega nesreče, sedi v ječi ter premišljuje
o pravičnosti na tem svetu.

Vsega tega bi ne bilo, ako bi bil na
čelu občine pameten in pravičen poglavar,
ker so naši ljudje poznani kot jako miro-
ljubno ljudstvo, katero ne stori nobenemu
sič hudega, kar priča dejstvo, da ni gori-
omenjenega miličarja nihče niti teknil,
kljub temu da je bil glavni povzročitelj
nedeljskih neredov.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici je
imelo dne 3. oktobra t. l. svoj redni občni
zbor pri obilni udeležbi članov in prijateljev
društva.

Iz poročila tajništva je posneti, da je vzdr-
ževalo društvo v letu 1923/24 glasbeno šolo za
gošle in glasovir, v katero je zahajalo 42
učencev. Priredilo je tekom leta lepo število
koncertov: v oktobru 1923, dva v Ajdovščini,
januarja 1924, dva v Gorici, 19. marca Vodo-
pivčev večer in 25. junija končni koncert.
V poletnih mesecih je nastopil zbor v
Dornbergu in Rihemberku z lastnimi prire-
ditvami, 28. septembra pa je sodeloval pri
veselici bralnega in pevskega društva v št.
Andreju.

Društvo stopa v petindvajseto leto svojega
obstoja, kateri jubilej je sklenilo praznovati
z vrsto koncertov, tudi s pomočjo jugosloven-
skih umetnikov, od katerih se jih je že več
odzvalo tozadevnemu vabilu.

Blagajnik poroča, da je društvo zadosti do-
bro premagalo finančne težave lanskega
leta. Za to se ima zahvaliti svojim zvestim
članom, ki so redno plačevali članarino, ter
podpornikom, osobito denarnim zavodom, ki
so podprli društvo v njegovem delovanju z
denarnimi podporami. Na podlagi dosedanjih
izkušenj upa društvo, da bo uspeh — mate-
rijalni in moralni — tudi v bodočem letu
ugoden.

Račune sta pregledala društvena pregleda-
valca računov, ugotovila njih pravičnost in je
občni zbor na njiju predlog dal obdoru ab-
solutorij.

Odobri se tudi proračun za prihodnje leto
in vzame na znanje poročilo hišnega gospo-
darja, ki predloži društveni inventar.

Pri volitvah so izvoljeni z vzklikom: pred-
sednik dr. Karol Podgornik in odborniki: gg.
Bratuž Rudolf, dr. Birska Karol, Eržen Ljudi-
mila, Knapič Ivan, Lepušček Jos. Rud., Lu-
kežič Ludovik, Vidmar Franc; namestnika:
Delpin Josip in Strukelj Josip; preglednika
računov: Katič Ivan in Kozman Avgust.

Društvo čestita k njegovemu jubileju zas-
topniki Zveze prosvetnih društev, Akad.
ferjalnega društva »Adrija« in Dram. društva
v Gorici.

Po končani debati, pri kateri se oglašijo k
besedi razni prijatelji društva z nasveti za
vedno boljše prosvetno delovanje, zaključijo
predsednik občni zbor z željo, da bi društvo na-
dalje delovalo v začetni smeri in pridobi-
valo vedno več prijateljev in pomočnikov za
svoje idealne kulturne cilje.

Ajdovščina. (Samomor umobolnega). Že več
časa je domači klepar F. S. kazal znake umo-
bolnosti, vsled česar je bil izročen v gorško
bolnišnico oziroma umobolnico, odkoder se je
vrnil pred kratkim. Od tedaj je pohajal okrog
brez vsakega posla in se mu je videlo, da ni
več oni mož kot nekdanj. Neki dan, ko se je
za par hipov slučajno nahajal sam v sobi,
je pograbil v trenutku zopetne duševne zme-
dlosti za skario in si zasidil ostro rezilo v
grlo ter pretrgal žilo dovodnico. Vseled
odsotnosti domačega zdravnika prihiteli naborni
komisiji dodeljeni vojaški zdravnik ni mogel
nesrečnemu podati nikake pomoči več. Revez
je vseh prevelike zgube krvi izdihnil v težkih
mukah. Tudi obveščeni in z avtomobilom pri-
hiteli oddelke goriskega Zelenega križa je do-
spel prepozno. Pokojnik zapušta vdovo s
kopo nedoročenih otrok.

Nezgodna vsled neprevidnosti. Naš spošto-
vani tržan P. D. je segnil neki dan po
svoji navadi na polico, kjer se je nahajala
vedno svetla steklenica z okrepilno pijačo.
Hotel si je nekoliko privezati dušo po dnev-
nem trudu in v mraku pograbi za ne-
pravno, jo odmaši, nagne in krepko potegne,
toda se pravčasno opazi zmoti, ko čuti že
s polnimi usti, da je potegnil octovo kislino.
Brz bruhne zgoščeno tekočino iz ust, ki si jih
naglo izpere. Ni bilo večje nesreče ne posledice,
toda usta in govtanec mu je le ožgalo, tako da
je moral nekaj dni delati neprostovoljni post,
kar je bilo zanj še najhujša kazen.

Nagrada za zgubljeno in zopet najdeno.
N. ka žemica iz spodnje Vipavske doline se je
pred nekaj dnevi veselo vračala s sejma
v Vipavi, kjer je skupila nekaj stotakov za pro-
dano živčine. Ko je pa zapustila Ajdovščino,
je s strahom in grozo zapazila, da se ji je de-
narnica neopaženo izmuznila iz žepa. Obup-
no jokajoč se vrne skozi Ajdovščino, kjer
povsod povprašuje in išče svoj izgubljeni za-
klad. Njen krik in jok opozori nekega doma-
čina, kateri izjavi, da je malo prej videl ne-
kega moža, ki je nekaj pobral, shranil in kre-
nil groza pot. Hitro se odpravi skupina ljudi
v označeno smer na zasledovanju najditelja,
kateriga kmalu dotečejo. »Poštenjak« je od-
ločno tajil, da bi sicer kaj našel, toda odloč-
nost zasledovalcev je bila še večja in prisilili
so ga do priznanja, da je denarnico res našel
in vrnil od sebe, ko se je videl zasledovanega.
Izgubljeno so nato takoj našli, bili so z naj-
diteljem tako zadovoljni, ker je tajil in si hotel
denar prisvojiti, da ga na mestu poplačali in
mu dali najdenino, ne vemo v kolikih od-
stotkih, in sicer v obliki poštenih klobut in
brc. Žemica je pa prevzela svoj zaklad in ga
bolie shranila kot prej ter jo veselo mahnila

proti domu, premišljuje o današnjih »pošte-
nih« najditeljih.

Iz Bilje. V četrtek popoldne se je dogodila pri
nas huda nesreča, ki je globoko pretresla na-
še in okoliške vasi. Ko je v četrtek popoldne ko-
rakal 49letni Rafael Tomšič po cesti, ki vodi
iz Vrtojbe v Bilje, je opazil v bližini križpoti
Vrtojba Bilje v obcestnem zidu zarit naboj.
V svojo nesrečo se je Tomšič ustavil ter je
hotel izravnati iz zida naboj nenadoma eksplo-
diral in raztrgal Tomšiča na drobne kosce.
Nekoliko pozneje so opazili mimoidoči razme-
sarjeno truplo, katero so za silo zložili skupaj
ter ga prenesli v biljensko mrtvašnico.

Drzen poskus tatvine. Minule dni so se vne-
la in zgorela na posestvu Hagenaier v bližini
Krmna velika skladišča kreme. Škoda povzro-
čena po požaru znaša približno 55.000 lir. Med
požarom je prihitel na lice mesta tudi krimi-
ski odvetnik Dr. Vinci v svojem avtomobilu,
kateriga je pustil nezastriženega na cesti. To
je zapeljalo neznane zlikovce, da so se vsedli
v avtomobil ter z njim oddrli. Naslednjega
dne so našli avtomobil v Torre. Zlikovcem se
je najbrže avtomobil ustavil ter niso umeli,
ga zopet spraviti v tir.

Iz Vipave. (Občinski zdravnik Delpin javno
oklofotat bratranca posl. Banelli-ja) Zvečer
pred vsemi Svetimi je sedela večja družba v
gostilni pri Hribu v Vipavi, med drugimi tudi
g. Massopust, vipavski lekarničar. Ko so imeli
zapustiti gostilno, pridrvi v sobo vipavski
zdravnik in tajnik fašja Dr. Delpin, ki pristopi
naravnost k Massopustu ter ga prav pošteno
oklofuta in vrhu tega ozmerja kakor ima na-
vado. Družba je bila tako presenečena od tega
kulturnega čina Dr. Delpina, da je kar tiho
odšla. Se nas, ki nismo kulturni, nas je v dno
duše sram, da si upa Dr. Delpin napadati mir-
ne in spoštovanjavedne osebe tako brutalno,
kakor je le on zmožen. Mislimo, da bo gospod
on. Banelli, bratranec g. Massopusta izrazil
za to počastitev svojega sorodnika Dr. Delpinu
svoje najiskrenejše čestitke.

Idrija. (Težka nesreča v idrijskem rudniku).
V tukajšnjem živorebrnem rudniku se je dne
5. t. m. zgodila težka nesreča. Ko sta ob 6.45
zvečer na dvajsetem polju Jožefovega jarka
rudarja Jožef Poljanšek in Jakob Kaler za-
gala mine, so te predčasno eksplozirale in ju
zasule s kamenjem. Rudarji, ki so delali v
bližini, so takoj opazili nesrečo in hiteli pone-
srečencema na pomoč, ter ju izvlekli vsa raz-
bita in krvava iz dima in kamenja. Ko so ju
spravili iz jame in za silo obvezali, so ju takoj
odpeljali v Gorico v bolnišnico. Dočim je prvi
težko ranjen, je stanje drugega naravnost
obupno. — V tukajšnjem rudniku se zgodi
razmeroma malo nesreč, zato je ta težka ne-
sreča vse tovariše zelo potrla. Pravi vzrok
nesreče še ni znan. Rudar Poljanšek bo ozdra-
vel tekom enega meseca, medtem ko je njegov
tovariš Kaler kmalu po sprejemu v bolnišnico
izdihnil. Včeraj predpoldne so položili njegovo
truplo k večnemu počitku na gorškem pokop-
ališču.

»Splošno slov. žensko društvo v Gorici«
naznanja, da odpošlje v kratkem svoje
nabiralne pole za Božičnico po deželi. Vemo,
da so časi hudi za vsakogar, a vemo
tudi, da vsakdo rad da, kolikor more utre-
peti, za blagi namen našega društva. Naj
ne bo zaman naša prošnja, vsak, tudi naj-
manjši dar, se hvaležno sprejme. Na naše
prošnje so se dosedaj odzvali sledeči de-
narni zavodi in nam naklonili: Centralna
posojilnica L. 500, Gor. Ljudska L. 1200,
Kmečka banka L. 200, Ljub. kreditna ban-
ka L. 100, Katoliška knjigarna je darovala
500 šolskih zvezkov. Izrekamo blagim da-
rovateljem še enkrat najsrčnejšo zahvalo
in dal Bog, da najdejo obilo posnemo-
valcev!

V počastitev spomina ge. Josipine Zni-
dersičeve, društvene ustanovnice in od-
bornice, se je pri odborovi seji dne 5. t. m.
nabralo med odborniki L. 73 za Božični-
co. Ustrezaje želji nekaterih članic, ka-
terim je čas prekratek, da bi do 13. t. m.
dovršile svojo pričetno ročna dela, in ustre-
zaje tudi svoji želji, da bi bila razstava
čim lepša in bogatejša, je odbor sklenil
odgovoriti že naznanjene razstave, katera
bo torej otvorjena dne 27. t. m. Obra-
čamo se do cenj. učiteljice na deželi, da
naberejo med svojimi znanjkami in učen-
kami raznih ročnih del, zlasti pa ona, ka-
tera je društvo narisalo in pripravilo.
Oddaja naj se jih pri društveni predse-
dnici v III. nadstr. Trg. doma, kjer se dobi
tudi tozadevna potrdila.

Vabimo k predavanju ge. Ferjancičeve,
ki bo v nedeljo, dne 9. t. m. točno ob 3.
uri popoldne.

»Nebesa na zemlji« v Gorici. Dramatično
društvo v Gorici uprizori v soboto, dne 15.
in v nedeljo, dne 16. t. m. v dvorani »Trgov-
skega doma« znamenito in vlezabavno burko
»Nebesa na zemlji«.

ZAHVALA.

Podpisana izreka tem potom svojo naj-
iskrenejšo zahvalo za obilno udeležbo
pri pogrebu gospe

IVANE NEMEC

Se bolj se zahvaljujemo prečast. duhov-
ščini in nositeljem vencev.

BILJE, 2. novembra 1924.

ZALUJOČA DRUŽINA.

Mali oglasi

REDKA PRILOŽNOST! Oprema spalne sobe,
v popolnoma dobrem stanju, se prodaja takoj
v via Pietà št. 37/V, vrata 77. 1443

NA PROMETNEM kraju Krasa ob železnici
in ob cestah, ki vežejo Kras in Vipavo, se
odda v najem, pod ugodnimi pogoji hiša,
kjer je bila do sedaj staroznana gostilna. Hiša
je pripravna za vsako obrt, gostilno trgov-
no ali mesnico. Odda se najraje vdovi,
v starosti od 25—45 let. Naslov pri upravi-
štvu. 1444

CUNJE od 80 naprej kupujem. Prodajam per-
je, novo, belo, za postelje. Molino Grande
20. Babič. 1437

PREŠICEKE, mlade, plemenite pasme, prodaja
Alojzij Kodrič, Sv. M. Magd. spodnja št. 59. 1438

BRINJE čisto, suho, kupimo vsako količino.
Istotam dobite vsakovrstna semena, umetna
gnojila, pluge, slamožnice itd. Kmetijsko-
Trgovsko Društvo, Trieste, via Raffin-
ria 4. 1446

URADNICA, spretna in večja pisarniških po-
slov, stroje piša, italijanskega in slovenskega
jezika, se sprejme takoj v službo. Po-
nudbe s spricvali pod »Uradnica« na upravn-
ništvo »Edinosti«. 1436

VELIKA zaloga istrskega vina po najnižjih ce-
nah, v Kozini, Hotel Kozina, pri Furlanu. 1439

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Go-
vori slovensko. Ljubeziva oskrba. Tajnost
zajamčena. Na željo zdravniška pomoč. Via
Bosco 10/I. 1442

BABUDER ŠTEFAN mizar, vabi vse svoje pri-
jatelje, znanec in bivše kolege, da se udele-
žijo odhodnice, katera se vrši danes zvečer
ob 7. uri v gostilni »Furlan« via Geppa. 1445

PO NAJVIŠJIH cenah kupujem: rabljene stro-
je, staro železo, kovine, cunje, rabljene so-
de. Znidarski, Via S. Giustina št. 8. Trst. 1454

GNOJ na voze in vagonse se prodaja vedno.
Pojasnila na postaji pri Sv. Soboti. 1455

OSMICO je odprl za grškim pokopališčem Jo-
sipa Kodriča, Sv. Marija Magd. zgornja, Kdor
pride, mu ne bo žal. 1456

VDOVEC, išče pridno služkinjo srednje staro-
sti za hišna dela. Ponudbe pod »Hišna« na
upravnishv. 1453

POROCNA SOBA iz bukovnega lesa, močna,
slavonsko delo, s pišho na tri zrcala, L.
2100.—, druga iz jesenovega lesa 2200.—
Türk, San Lazzaro 10. 1449

ZALOGA vipavskega in istrskega vina, na no-
vo odprta v ulici G. Boccaccio št. 4. Pripo-
roča se vsem prijateljem in znancom. K.
Batič. 1450

KAM GRES? K Maksu Guliču, ki je odprl go-
stilno »Bar Bayadera«, Corso Garibaldi št.
32. Prodaja istrski refošk in belo »malva-
zijo« po L. 2.80 liter, marsalo in vermouh
po L. 5.60, tropinovec po L. 14.—. Kuhinja
z gorkimi in mrzlimi jedili, vedno priprav-
ljenimi. Kava expres in vsakovrstni likerji.
Specialitete gnojati pečene v testu, po L. 1.50
porcija. Odprto do 1 ure popoldni. Svoji
k svojim. 1451

SLUŽKINJO, za vsa hišna dela iščem. Gulič,
via Petronio št. 2/III. 1452

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5
(prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz iz-
voz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pi-
salnega i. t. d. papirnatih vretic ter valčkov
raznih velikosti lastnega izdelka. 16

SABICA, avtorizirana, sprejema noseče.
Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba.
Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Sla-
vec. Via Giulia 29. 1394

GLASOVIRJE v vsakem stanju popravljajo,
uglašujejo, kupuje in ceni. Pečar, Trst, Via
Molino a vapore 3/II. 7

DREVESNICA in trtnica, Brata Sirca, Godnje,
p. Dutovlje. Enolejne cepčenke, velikost
1—2 m: hruske, jablane, breskve, črešnje itd.
na raznih podlagah, najboljših vrst. Cepčene
trte: kraški refošk in razne bele. Spreje-
majo se naročila. Postrežba točna. Cene
zmerne. 1371

POZOR! Kupujem cunje od 0.80—1 l. kg. vrh,
arhivni papir, železo in kovine. Skladišče
via Rigutti 3, Sklavnik. 1410

SREDNJESELEC, primoran opustiti šolanje
radi smrti v družini, želi stopiti kot učenec
v kako večjo trgovino. Ponudbe pod »Uče-
nec« na upravnishv. 1425

MLEKARNA Božič, via Boccaccio št. 4, išče
tedensko od 30—40 kg čajnega masla. 1428

PIANINO, zadnja spopolnitev, križane strune,
mekanizem Renner, Stuttgart, se prodaja. So-
litaro 25/III. 1433

Naša zavarovalnica

„UNION“

je največja svetovna zavarovalnica
Dejniški kapital Fr. 20 Milijonov, zav.
kapitali v veljavi čez 70 Milijardov Fr.
Ustanovljena 1828.

Generalni zastopnik

AVGUST RAVNIK - GORICA

Corso V. E. 28, I. 444

— Zastopniki se še sprejemajo. —

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

Magdalena se je nasmejala, ko je plačala
lekarnarju.
»V North-Shingles ne bo nobene nevarno-
sti,« je rekla. »Zaklenila bom laudan in če mi
ne bo pomagalo, pridem po drugo sredstvo.«
V tiskini svoje sobe je odvila stekleničico ter
vrnila papir in bombaž v kamin. Tedaj je po-
trkalo in gospa Wragge je vprašala, če je Ma-
gdalena dobila sredstvo proti zobobolu in če
ji more s čim pomagati. Magdalena jo je na
kratko odslavila, toda gospa Wragge se je
obotavljala iti.

»Kaj je še?« je vprašala Magdalena ostro.
»Ne bodite hudi, toda v skrbih sem zaradi
kapitana. Po navadi mnogo piše, zdaj pa nič,
danes je sobota in še ni nobenega glasu o
njem. Da ni zbežal, ali da se mu ni kaj pripet-
ilo?«

»Mislim da ne. Pojdite dol, jaz pridem takoj
za vami.«
Gospa Wragge je prekinila tok Magdale-
ninih misli in njena bojazan je obudila v njej
zopet upanje.
»Čemu pa ne? Zakaj se ne bi komu izmed
njih kaj pripetilo?« — Do ponedeljka je še
množica časa, potakajmo, da se kapitan po-
vrne. — S temi besedami je odšla laudan v
omaro in to zaklenila.

KRONE, goldinarje, zlato, srebro, briljante,
platin in zobovje kupuje in plačuje po naj-
višjih cenah znana zlatarna Triputti, Via
Vincenzo Bellini št. 13. 1429

ŠOLA

BERLITZ

TRST — via Torre bianca 21

5.-10. novembra

Pričetek

novih zimskih tečajev

Zasebne in skupne

lekcije

Diplomirani profesorji

dotične narodnosti

VSI

JEZIKI

Zlato, srebro, krone,
platin, zobovje

kupuje

Zlatarna ALBERT POVH

Trst, Via Mazzini 46

GIUSEPPE SPECHAR - TRST

Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini

naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel

veliko izbero tu- in inozemskega blaga

za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.

Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO.

10

Ni res . . . !!!

da se kupuje samo v stari
krajevini blago po nizki ceni

Ne . . . !!!

Danes kupite tudi v Trstu, v velikih skladiščih družbe

Blocchisti Milanesi

svilenino, baršun, volnenino, blago za moške obleke,
in paletots, platno, odeje, pogrinjala, nogavice, robce,
kožuhovine vsake vrste, štole, ženske izdelane paletots
itd. tudi po nižjih cenah, kakor onih, ki so v veljavi
po velikih mestih Italije.

Poskusite!

Poskusite!

Edina prodajalna Julijske Krajine

v Trstu, Corso V. Em. III., št. 25

Dan je prebila v družinski sobi, neka groza
ji je branila v njeno sobo. Citala je mnogo in
ko se je naveličala knjig, je segla po kupu
časopisov. Ko je brez misli preletela stebel
za stebrom, ji je pogled obstal na zgodbi neke
usmrtitve iz nekega oddaljenega kraja na An-
gleskem.

Bila je to navadna kriminalna zgodba,
umor iz ljubosumnosti; hlapec nekega posest-
nika je umoril dekle, svojo tovarisho, —
toda prebrala je članek, katerega konec je
vseboval morilčev izpoved, ki jo je podal tik
pred usmrtitvijo.

»Občeval sem z umorjenko leto dni ali kaj
takega. Rekel sem ji, da jo vzamem, ko bom
imel dovolj denarja. Ona je rekla, da imam
dovolj denarja. O tem sva se prepirala. Ona
ni hotela več z menoj ven, ni pila iz mojega
kozarca in spustila se je v razmerje z drugim
hlapecem, Davidom. V soboto sem šel k njej
in ji rekel, da jo vzamem takoj po oklicih, če
pusti Davida; toda ona se mi je smejala in
ne vprico onega vrlega iz perlinice. Tedaj sem
postal besen, postavil sem se ob plot in mi-
sli, kako jo bom ustrelil. Šel sem po puško in
jo nabasal. Nato sem vrغل svoj nož v zrak,
da jo umorim, če se zapiti v zemljo, če pa
pade na plosko, jo oprostim. Zapilil se je v
zemljo; tedaj sem šel in jo ustrelil. Upam, da
mi je Bog odpustil. Želim, da dobi moja mati
moje stare obleke. Drugega nimam nič pove-
dati.«

V srečnejših dnevih bi bila Magdalena to
zgodbo prebrala, zdaj pa se je njena pozor-
nost ustavila pri tej žalostni zgodbi, kakor da
so ti znane osebe in kraj. In vati zleni napori,

da bo obrnila pozornost na ostalo vsebino ča-
sopisov, so bili brezuspešni.

Prišla je polnoč in o kapitanu ni bilo še
duha ne sluha.

Prebrala je počasi pismo, ki ga je poslala
Nori.

Odšla je ena ura, pa še nič. Prebrala je pi-
smo poklicala. Prišel je takoj gori in se je čudil,
ker ni šla še spat. Ni odprla duri, ker mu ni
hotela pokazati obličja, ampak ga je vprašala
skozi špranjo: »Ali je šlo po slabem?«

»Le umirite se, nič ni šlo po slabem.«
»Ali je pričakovati kakšno oviro od nocoj
do ponedeljka?«

»Prav nobene. Poroka je gotova.«

»Gotova?«

»Da.«

»Lahko noč!«

Iztegnila je svojo roko skozi priprte duri.

Prijel jo je nekoliko presenečen, ker se ni po-
gostito zgodilo, da bi mu bila iz lastnega nagiba
prožila roko. Ko je začutil pritisk njenih hlad-
nih prstov, je rekel: »Predolgo ste bili po-
koncu, bojim se, da boste imeli slabo noč, in
ne boste več zaspati.«

Pir na Dobrovem. V sredo se je zbrala na Dobrovem fašistovska elita, da proslavi toli zaslužen imenovanje zdravnika Armando d'Ottone za viteza italijanske krone. Sicer je hotel dobrovski zdravnik prirediti viteško slavlje že v nedeljo, ker se pa nikdo od domačin ni odzval, je bila slovesnost preložena na sredo. Telega dne so se zbrali v Dobrovem zastopniki fašistov iz Moše, Krmna in Gorice ter so pri rujem brico slavili odkritje, da je Armando d'Ottone vitez. Viteški oproda, učitelj Sfiligoj je poveljeval častni straži, iz Gorice je prihitel neumorni slavnostni govornik odv. Pinausig, viteški kandidat župan Obljubek se je dal zastopati po svojem sinu, vrata Jušove kleti so se odprla na stečaj in viteški pir je bil popoln.

Prvotno sma zamerili videmskim obmejnimi politikom, da so imenovali zdravnika na Dobrovem za viteza, toda sedaj smo videli, da so popolnoma pravilno postopali, kajti razmere v Brdih odgovarjajo popolnoma srednjeveškim razmeram, ko je viteški bič žvižgal po hrbtih tlačanov. Viteška dejanja. Dne 19. oktobra t. l. se je vršil na Dobrovem ples. Telega dne je prisel na Dobrovo tudi g. Alojz Braidotti iz Moše. Ko se je Braidotti vračal s plesa, ga je vitez d'Ottone docela nepričakovano opilil s palico. Ker mora učenec posnemati mojstra, je se učitelj Sfiligoj pobožal g. Braidottija s pestjo.

Toda to ni dovolj! Po celi državi se razlega klic po povratku k zakonitosti ali takozvani normalizaciji. Posledica tega klika se čuti tudi v Brdih v toliko, da si g. Armando d'Ottone vendarle ne upa tako svobodno vitičiti svoje gorjače kakor v prejšnjih blaženih časih; toda navzlic temu še vedno grozi našim zavednim Brdci, ki nočejo upogniti hrbta pred njegovo gorjačo z raznimi nasilji, toda njegova čarodejna gorjača je že popolnoma izgubila svojo moč.

Nevarna igra. V sredo popoldne se je igral 6-letni Marušić Franc z drugimi sovrstniki na domačem dvorišču. Igra je obstojala v tem, da so Marušić njegovi tovariši prigovaljali, da naj položi roko na »čok« ter jo pravočasno izmuzne izpod sekire, s katero so njegovi tovariši udarjali po »čoku«. Marušić je v resnici položil roko na »čok«, toda je ni pravočasno izmaknil. Sekira je lopnila po njegovi roki ter mu popolnoma odnesla kazalec leve roke, medtem ko mu je druga dva prsta samo ranila. Dobro je še, da mu niso tovariši veleli podstaviti vrat pod sekiro, kajti v tem slučaju bi bil Marušić brez glave.

Plesne vaje. Slovenski športni klub v Gorici odprl z današnjim dnem plesne vaje, ki se bodo vršile v telovadnici v Via S. Giovanni. Pričetek prve plesne vaje danes, v nedeljo ob 8. uri zvečer.

Književnost in umetnost

K PREMIERU «GOSPE BONIVARJEVE».

Gospa Bonivarjeva je ena izmed komedij, ki so stalno na programu gledališč; smatrago jo za eno onih iger, ki so prava vaba za občinstvo in je premočnograt rešiteljica blagajne. Pri Gospe Bonivarjevi ne bomo iskali umetniške globokosti, zakaj alfa in omega vsega njenega hotenja je zabavati občinstvo; pri vrati dvorane morajo pustiti vse skrbi, vsa razočaranja in tuje trdega življenja, zakaj tu stopiš v kraljestvo smeha in dobre volje. — Komedijo sta napisala Aleksander Bisson in Anton Mars, prvi je snov duhovito domislil, drugi je stvar dramatično izklesal, duhovito vzveržil, da te vodi iz presenečenja v presenečenje, od smeha v smeh. Skozi vso komedijo diha lahkoživost pariško ozračje.

Dejanja in zapletkov je v tej igri toliko, da jih v par stavkih ne moreš opisati. Središče, krog katerega se vse vrti, je Henri Duval, komponist. Njegov muzikalni talent je sicer dvomljive vrednosti, vendar je pa prepričan, da bi ustvaril lahko velika dela, če bi živel v miru in bi ga žena in posebno pa tašča ne motila. Ta je grda, jezikava, nezmožna, skratka posebljena ženska zloba, ki ga povsod preganja in mu greni življenje. Na posebno zvit način ga spravi ta ob 100.000 frankov, zaradi nje se tudi loči od svoje žene in poroči z drugo, ki nima matere, v upanju, da ne bo imel tašče. Ali ko je njegova sreča na višku, se mu pripeti po čudovitih zapletljajih, da dobi naenkrat dve tašči, in da je njegova prva tašča njegova lastna prva žena.

Posebno dovršeno sta nam podala pisatelja v tej komediji dva tipa: nesrečnega komponista in neznošno taščo, v katero sta zila vso zlobo in zopnost, da stopa po odru kot prava kondenzirana egiptovska nadloga. Pravi strah zakonskih mož je ta tašča. Nje se ne moreš ogibati, nje se nič ne more zgoditi: tašča je večna!

«Citalnica» se je potrudila, da nam da res dovršeno predstavo. Igro režira g. Marij Sila in uloge so res idealno zasedene. Glavno ulogo igra Sila sam, in kdor igro pozna, vé da je naravnost pisana zanj. Kdo se more vzdržati smeha, ko ga vidi tako bednega ob večnih preprih s taščo. — V ulogi zlobne tašče nastopi ga Silova, in ne vem, če se najde slovenska igralka, ki bi nam podala tako dovršen tip tašče kot ona. — V ostalih večjih ulogah nastopi še znani naš debeli komik iz Nar. doma, potem g. Terčič in drugi.

Gledališče Politeama Rossetti. Po nekoliko nesrečni izbiri pristne Japonke v operi Butterfly, ki je nekoliko oslabil dotok ljudstva vsled svoje šibke zmožnosti, se vrši danes popoldne zadnja prireditev opere «Mefistofeles», ki se je dajala v splošno zadovoljstvo. V času, ko gre naš list v stroji, se vrši po dolgem času premijera «La forza del destino» (Moč usode), ki se ponovi danes zvečer. Glavno vlogo Leonore poje Dalmatinka gospodična Danica Matković.

Gledališče Verdi. Od prvega t. m. se proizvajajo tu družba «Tal» z velikimi uspehi sicer pred pičlim številom poslušalstva. Repertoar je raznoličen, prevladujejo pa bolj globoke socijalne stvari. Med drugimi se bodo uprizorili tokom tekočega tedna Čehova Gabeli.

Gledališče Filodrammatico. Odkar je odšla ruska družba, se dajajo tu sedaj operete, ki pa nimajo prave privlačne moči. Sinoči se je uprizorila Leharjeva «Ehclo» v prevodu gosp. viteza Mario Nordio.

Loterijske številke

izžrebane dne 8. novembra 1924.

Bari	15	89	67	9	64
Firenze	3	36	22	2	60
Milano	70	85	36	75	79
Napoli	72	79	9	17	52
Palermo	62	90	88	52	30
Roma	20	51	12	84	81
Torino	51	83	68	73	48
Venezia	54	80	23	47	1

Gospodarstvo

TOMAŽEVA ŽLINDRA.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ulica Rafineria št. 7 naznanja, da bo oddajala Tomažev žlindro tudi onim kmetovalcem, kateri jo niso naročili, dokler bo zaloga trajala.

One naročnike, ki jo še niso dvignili, vabimo da naj javijo osebnost ali pismeno tokom tega tedna v našem uradu, ako jo nameravajo dvigniti, da ne bo pozneje pritožb.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ulica Rafineria št. 7.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU (Via Rafineria št. 7) ima v zalogi:

Semen: Spinačo «Viktoria» in «Viroflay» po L. 6.50 kg. zgodnji nizki grah, seme salatne, solate, radica, čebulček za sajenje, bobotno peso itd.

Detelje: inkarnatno, domače in lucerno. Trave: laško julklo, francosko pahovko, matji rep in travniško bilnico.

Umetna gnojila: 19% Tomažev žlindro «Columeta», 40-43% kalijevo sol, rudninski superfosfat in kalijev cijanamid (apneni dušik).

Kmetijsko orodje: pluge, novodošle šape, okoličanske, istrske in kraške, trine in drevne skarje, štrpce, železne grablje, srpe i. t. d.

Amerikansko lepivo za sadno drevje: Tree Stichey.

Krma za živino: pristne otrobe, debele in drobne, klanje apno itd.

Ptičja krma: ogorščica (ravizon), luščeni oves in razne druge kmetijske potrebščine.

Zveplene (arbesine) trakce, med itd.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

S. K. Jadran Herpelje-Kozina. Prispelo še le včeraj popoldne, torej prepozno za sobotno številko.

Berzna poročila.

ogrskokrone	0.03	0.0315
avstrijske krone	0.0332	0.0382
čehoslovške krone	0.08	0.09
dinarji	0.33	0.35
teji	12.75	13.25
marke	28.25	28.25
dolarji	121.50	122.
francoski franki	447.	450.
švicarski franki	106.70	106.90
angleški funti papirnat	82.60	82.60

Benečijske (vojnoškodninske) obveznice . . .

Na višje cene plačujem za

K O Ž E

kun, zlati, lisic, dihurjev, vider, jazbecov, mačk veric, krto, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10
II. nadst., viala 15 (17)

Sprejemajo se pošiljke po pošti.

!! Posestniki pozor na domačina !!

Inž. BOGOMIR SFILIGOJ

in zapris. izvedenec, autoriz. civ. geometer

DOM. ROCCO

bivši inž. geometer pri katastru v Gorici

Gorica, Piazza Vittoria-Travnik št. 5

ALOJZIJ POVH

urur in zlatar
Piazza Garibaldi 2. l. m. Tel. 3-29

Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se prepriča o cenah.

MIRODILNICA

MARIO FERLIN

Sv. M. Magd. zgornja 2 Bivio. Tel. 774
prodaja na debelo in drobno.

Barve, laki, čopiči, šipe, žebliji, cement, sadra itd. Postrežba na dom.

Bogata izbira slikar. vzorcev (štopov.)
Velika izbira cepilnih potrebščin.

Zobozdravniški ambulatorij

Dr CICERO

v privatni kliniki v Postojni

Tehnični ravnatelj Jak Fridmann

Vsako delo zjamčeno

Cene zmerne

Sprejema od 9—12 in 16—19

Podružnici: (562)

v Vipavi in v So. Petru na Krasu

ZOBOZDRAVNIK

Dr. LOJZ KRAIGHER

specialist za bolezni v ustih in na zobeh.

sprejema za vsa zobozdr. in zoboteh. opravila

v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria 20) od 9-12 in od 3-5.